

Prijedlog

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Nacionalni odbor za suzbijanje trgovanja ljudima

**NACIONALNI PLAN ZA SUZBIJANJE
TRGOVANJA LJUDIMA**

Zagreb, 2002.

SADRŽAJ

1. Uvod.....	3
2. Zakonski okvir.....	7
3. Pomoć i zaštita žrtava.....	9
4. Prevencija.....	12
5. Edukacija.....	14
6. Međunarodna suradnja.....	16
7. Koordinacija aktivnosti.....	17

1. UVOD

Posljednjih je godina trgovanje ljudima, osobito ženama i djecom u svrhu seksualnog iskorištavanja, doseglo alarmantne razmjere. Procjenjuje se da godišnje u svijetu ima oko 4.000.000 žrtava trgovanja ljudima. Transnacionalni karakter trgovanja ljudima kao i snažna povezanost s organiziranim kriminalom pokazalo je nužnost međunarodne i regionalne suradnje u suzbijanju ove pojave. Trgovanje ljudima je isplativa, unosna i profitabilna kriminalna djelatnost u kojoj su rizici vrlo mali u usporedbi s krijumčarenjem oružja ili prodajom droge.

Republika Hrvatska je 13. prosinca 2000. godine na UN-ovoj Konferenciji o suzbijanju transnacionalnog organiziranog kriminala u Palermu potpisala *Konvenciju UN-a protiv transnacionalnog organiziranog kriminala* te dva pripadajuća protokola: *Protokol o prevenciji, suzbijanju i kažnjavanju trgovanja ljudima, posebno ženama i djecom* i *Protokol protiv krijumčarenja migranata kopnom, morem i zrakom*.

Prema Protokolu o prevenciji, suzbijanju i kažnjavanju trgovanja ljudima, posebno ženama i djecom (članak 3), **trgovanje ljudima** definirano je kao «*regrutiranje, transport, organiziranje prijelaza, skrivanje ili prihvatanje osoba te prijetnjom ili upotrebom sile ili drugih oblika prinude, otmicom, prijevarom, lukavštinom, zlouporabom ovlasti ili položaja ranjivosti ili davanjem odnosno primanjem novca ili usluga dobivanje pristanka osobe koja ima kontrolu nad drugom osobom u svrhu eksploracije. Eksploracija uključuje, najmanje, eksploraciju prostituticom osoba ili druge oblike seksualne eksploracije, prisilni rad ili usluge, ropstvo ili radnje slične ropstvu, samovoljno podčinjavanje ili odstranjivanje organa.*»

Trgovanje ljudima predstavlja moderni oblik ropstva i kao kazneno djelo moguće ga je, prema Kaznenom zakonu RH (Narodne novine broj 110/97, 27/98, 50/00, 129/00 i 51/01) postati pod članak 175. koji se odnosi na uspostavu ropstva i prijevoz robova. Opis kaznenog djela trgovanja ljudima možemo razmatrati/pratiti i prema nekim drugim člancima Kaznenog zakona, u skladu s izrečenom definicijom i složenošću pojave. Uz čl. 175. uspostavu ropstva i prijevoz robova, tu je i protuzakonito prebacivanje preko državne granice (čl. 177.), međunarodna prostitucija (čl. 178.), spolni odnošaj s djetetom (čl. 192.), podvođenje (čl. 195), iskorištavanje djece i maloljetnih osoba za pornografiju (čl. 196.). Nadalje, članak 12. Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira sankcionira odavanje prostituciji.

Iako je Hrvatska do sada uglavnom spominjana kao zemlja tranzita, neki pokazatelji govore i o Hrvatskoj kao zemlji podrijetla, ali i odredišta. Osim toga Hrvatska se nalazi u okruženju zemalja u kojima je trgovanje ljudima, posebno ženama u svrhu seksualnog iskorištavanja, razvijeno i prošireno. Nažalost, još uvijek nemamo prave pokazatelje u kojоj je mjeri trgovanje ljudima zahvatilo Hrvatsku.

Trgovanje ženama u svrhu seksualnog iskorištavanja je najčešći oblik kaznenog djela trgovanja ljudima te stoga posebnu pažnju treba obratiti na položaj žena u društvu, odnosno na problem siromaštva, nezaposlenosti i nasilja nad ženama.

Pogoršani ekonomski i socijalni uvjeti života i rada (u tranzicijskim zemljama) posebno pogađaju žene koje se u želji za promjenom na bolje odlučuju na odlazak u zemlje EU. Siromaštvo, nezaposlenošću i ratovima potaknute migracije često predstavljaju nezakonito prelaženje državnih granica putovima krijumčarenja ljudi kao i tranzitnim rutama koje organiziraju osobe koje se bave trgovanjem ljudima, jer su smanjene mogućnosti za legalne migracije.

Pri tome je važno razlikovati *krijumčarenje ljudi* od *trgovanja ljudima*. Problem trgovanja ljudima nije samo problem migracija, već ga treba sagledavati kao jedan od najgrubljih oblika kršenja ljudskih prava. Nakon prijelaza granice žrtvama trgovanja ljudima oduzimaju se osobni dokumenti (isprave), onemogućava im se slobodno kretanje, prisiljavaju se na prostituiranje, izložene su fizičkom nasilju, drogama i alkoholu, uskraćuje im se medicinska pomoć, lako se mogu zaraziti spolno prenosivim bolestima uključujući i HIV/AIDS-om. Osobe su dovedene u ropski položaj te mogu biti prodavane i preprodavane. Trgovanje ljudima moguće je i unutar granica jedne države.

Nakon završetka rata Republika Hrvatska također je uključena u tokove krijumčarenja i trgovanja ljudima, ali je s obzirom na nedovoljno razvijeno gospodarstvo bila tranzitna država. Pri tome je potrebno naglasiti kako su u 1999. godini pravci tranzita, koji kroz Republiku Hrvatsku u pravilu idu iz pravca država u istočnom susjedstvu, bili u znatnoj mjeri prekinuti zbog ratnog djelovanja u Saveznoj Republici Jugoslaviji, odnosno vojne intervencije NATO-a. Smrivanjem stanja, u 2000. godini vidljiv je značajan pad, koji je ponajprije bio rezultat primjene strožih migracijskih režima u Bosni i Hercegovini i SRJ, a istom su pridonijele i mjere koje je poduzelo Ministarstvo unutarnjih poslova RH: pojačane ophodnje granične policije i primjena novih tehničkih pomagala pri nadzoru granice s BiH.

Tendencija pada prelaska državne granice na nezakonit način iz pravca BiH je evidentirana i u prvom tromjesečju 2002. godine, dok je broj prelazaka iz SRJ ostao na istoj razini.

godina 1999.	godina 2000.	godina 2001.
12.314	24.180	17.038

Sljedeća tabela prikazuje broj osoba iz osam najzastupljenijih država protiv kojih su podnesene prekršajne i kaznene prijave za protuzakonito prebacivanje preko državne granice, a s obzirom na prirodu problema trgovanja ljudima posebno su izdvojene osobe ženskog spola. Vidljivo je da u slučaju Ukrajine, Moldavije i Rumunjske žene čine oko 10 % migranata, a znakovito je da državljanke tih država u velikom broju slučajeva nisu u pravnji supruga ili bližih rođaka. Državljanke svih ostalih država navedenih u tabeli (Turska, Iran, Irak i Kina) u pravilu putuju s obitelji ili s bližim rođacima.

državljanstvo	godina 1999.		godina 2000.		godina 2001.	
	ukupno	od toga žena	ukupno	od toga žena	ukupno	od toga žena
Rumunjska	2.494	248	3.671	384	5.696	669
Turska	1.026	49	2.987	80	1.112	36
Iran	253	56	3.308	618	207	29
Irak	18	1	246	13	502	24
Kina	103	63	367	130	239	70
Ukrajina	42	18	66	10	78	30
Moldavija	42	13	318	113	544	170
Tunis	17	-	110	-	162	-
UKUPNO	3.995	448	11.073	1.348	8.540	1.028

Konvencija UN-a protiv transnacionalnog organiziranog kriminala je prvi cjeloviti dokument koji definira suvremene oblike transnacionalnog organiziranog kriminala, naglašava potrebu njihove prevencije i kažnjavanja, nove oblike suzbijanja, kao i nove istražne metode. Protokoli posebno naglašavaju brigu o žrtvama krijumčarenja i trgovanja ljudima, kao osobama kojima su prekršena osnovna ljudska prava i ozbiljno su im ugroženi životi tijekom prijevoza.

Na UN-ovoj Konferenciji o suzbijanju transnacionalnog organiziranog kriminala održanoj 2000. godine u Palermu usvojena je i Antitrafficking deklaracija država jugoistočne Europe. Deklaracija je usvojena na inicijativu Radne skupine za suzbijanje trgovanja ljudima Pakta o stabilnosti koja djeluje u okviru Podstola za pravosuđe i unutarnje poslove III radnog stola. Republika Hrvatska aktivno sudjeluje u radu te Radne skupine.

Kao jedan od instrumenata čiji se razvoj predviđa Deklaracijom iz Palerma, na 2. regionalnoj ministarskoj konferenciji država jugoistočne Europe, koja je održana 27. studenog 2001. godine u Zagrebu, usvojena je Izjava o obvezama kojom se države jugoistočne Europe obvezuju izgraditi i sudjelovati u mehanizmu razmjene informacija u vezi trgovanja ljudima u jugoistočnoj Europi.

Republika Hrvatska je 26. svibnja 1999. godine u Bukureštu potpisala Sporazum o suzbijanju prekograničnog kriminala Inicijative za suradnju u jugoistočnoj Europi (u daljem tekstu: SECI sporazum), koji je Hrvatski sabor ratificirao 27. kolovoza 2000. godine. Sporazumom se predviđa suradnja država jugoistočne Europe, članica SECI-a, u borbi protiv svih oblika prekograničnog kriminala, pa prema tome i protiv krijumčarenja trgovanja ljudima.

Na Europskoj Konferenciji o sprječavanju i borbi protiv trgovanja ljudima koja je u organizaciji Međunarodne organizacije za migracije (u daljem tekstu: IOM) i Europske unije održana u rujnu 2002. godine u Briselu usvojen je i prvi dokument EU koji cijelovito regulira problem trgovanja ljudima te su sve aktivnosti predviđene hrvatskim Nacionalnim planom za suzbijanje trgovanja ljudima usklađene s načelima i aktivnostima predviđenim Briselskom deklaracijom.

Iz svega navedenog proizlazi važnost informiranja javnosti o zabrinjavajućem širenju trgovanja ljudima, za ljudsko dostojanstvo krajnje ponižavajuće i pogubne pojave. Suzbijanje trgovanja ljudima moguće je samo dobro koordiniranim međunarodnom suradnjom, suradnjom vladinih i nevladinih tijela s međunarodnim organizacijama u provedbi mjera prevencije, procesuiranjem osoba koje se bave trgovanjem ljudima kao i pružanjem pomoći žrtvama.

2. ZAKONSKI OKVIR

Cilj:

Stvaranje adekvatne zakonske podloge za otkrivanje, procesuiranje i adekvatno sankcioniranje kriminaliteta u svezi trgovanja ljudima.

Aktivnosti:

- 1. Pripremiti Nacrt prijedloga Zakona o potvrđivanju UN Konvencije protiv transnacionalnog organiziranog kriminala i pripadajućih protokola.**

Nositelj: Ministarstvo vanjskih poslova

Suizvрšitelji : Ministarstvo pravosuђa, uprave i lokalne samouprave

Rok: prosinac 2002. godine

- 2. Uskladiti važeće zakonodavstvo s postojećim međunarodnim standardima.**

Preispitati usklađenost važećeg zakonodavstva sa zakonodavstvom EU (Acquis Communautaire), standardima Vijeća Europe, UN konvencijom protiv transnacionalnog organiziranog kriminala i pripadajućim protokolima, te drugim međunarodnim ugovorima kojih je RH stranka (s naglaskom na osnaživanju otkrivanja i procesuiranja počinitelja djela, te zaštitu žrtava trgovanja ljudima).

Nositelj: Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave

Suizvрšitelji: Nadležna ministarstva i druga tijela državne uprave

Rok: listopad 2003. godine

- 3. Pratiti provedbu postojećih zakona i Nacionalnog plana djelovanja, te izradivati prijedloge i izvješća za poboljšanje stanja.**

Sva nadležna tijela putem svojih predstavnika u Nacionalnom odboru obvezna su dva puta godišnje dostaviti Nacionalnom odboru izvješća o provedbi zakona i drugih propisa iz njihova djelokruga, a koji se odnose na područje trgovanja ljudima, te permanentno dostavljati svoja mišljenja i prijedloge za poboljšanje stanja na tom području.

Nositelji: Nacionalni odbor za suzbijanje trgovanja ljudima

Suizvрšitelji: Nadležna ministarstva i druga tijela državne uprave, nevladine udruge, međunarodne organizacije

Rok: trajno

- 4. Uskladiti postojeće, te donijeti nove zakonske i podzakonske propise.**

Donijeti propise o zaštiti i pomoći žrtvama trgovanja, koji će omogućiti i poticati žrtve na suradnju tako da status žrtava trgovanja neće biti uvjetovan njihovom voljom da svjedoče na sudu ili surađuju s policijom. Donijeti propise koji će regulirati status privremenog boravka žrtve na teritoriju jer žrtva koja je smještena na sigurno, a

nakon uspostave odnosa povjerenja, lakše će i brže surađivati u otkrivanju počinitelja-organizatora. Omogućiti žrtvi ostvarivanje naknade zbog nanesene materijalne štete, od strane izrabljivača.

Nositelj: Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave

Suizvрšitelji: Nadležna ministarstva i druga tijela državne uprave, Sabor RH

Rok: studeni 2003.

5. Izraditi brošuru s hrvatskim prijevodom Konvencije i protokola, kao i zakonskih propisa vezanih uz trgovanje ljudima i zaštitu žrtve.

Nositelj: Nacionalni odbor za suzbijanje trgovanja ljudima

Suizvрšitelji: Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave, Ministarstvo vanjskih poslova, Ministarstvo za europske integracije

Rok: veljača 2003.

6. Sporazumima o suradnji između nadležnih tijela utvrditi postupanje u konkretnim slučajevima trgovanja ljudima.

Nositelj: Nacionalni odbor za suzbijanje trgovanja ljudima

Suizvрšitelji: Nadležna ministarstva i druga tijela državne uprave, nevladine udruge, međunarodne organizacije

Rok: veljača 2003.

3. POMOĆ I ZAŠTITA ŽRTAVA

Cilj:

- 1. Osigurati pomoć i zaštitu žrtvama trgovanja ljudima.**

Aktivnosti:

- 1.1. Identificirati osobu kao žrtvu trgovanja radi osiguravanja pomoći i zaštite**

Nositelj: Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo rada i socijalne skrbi

Suizvršitelji: nevladine udruge, IOM

Rok izvršenja: trajno

- 1.2. Informirati žrtvu o njezinim pravima i načinu ostvarivanja prava**

Nositelj: Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo rada i socijalne skrbi

Suizvršitelji: nevladine udruge, IOM

Rok: trajno

- 1.3. Formirati i osposobiti tim stručnjaka**

Nositelj: Ministarstvo unutarnjih poslova

Suizvršitelji: Ministarstvo rada i socijalne skrbi, Ministarstvo zdravstva, nevladine udruge, IOM

Rok izvršenja: veljača 2003. godine

- 1.4. Osigurati prihvatne centre (za kratkotrajni prihvat žrtava i pomoć u reintegraciji)**

Nositelj: Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo rada i socijalne skrbi

Suizvršitelji: nevladine udruge, međunarodne organizacije

Rok izvršenja: studeni 2003. godine

- 1.5. Osigurati sigurno sklonište**

Nositelj: Ministarstvo rada i socijalne skrbi

Suizvršitelji: Nadležna ministarstva i tijela državne uprave, nevladine udruge, međunarodne organizacije

Rok izvršenja: studeni 2003. godine

1.6. Osigurati pravnu, psihosocijalnu pomoć i skrb i zdravstvenu zaštitu:

1.6.1. Pravna pomoć:

- informiranje o statusu i zaštita prava žrtve u sudskim postupcima
- informiranje o načinu ostvarivanja prava na teritoriju RH

Nositelj: Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave

Suizvršitelji: Nadležna ministarstva i tijela državne uprave, nevladine udruge, međunarodne organizacije

Rok izvršenja: trajno

1.6.2. Psihosocijalna pomoć i skrb:

- savjetovanje
- osiguravanje psihoterapije prema potrebi slučaja
- materijalna pomoć i drugi oblici pomoći i zaštite u sustavu socijalne skrbi

Nositelj: Ministarstvo rada i socijalne skrbi

Suizvršitelji: nevladine udruge, međunarodne organizacije

Rok izvršenja: trajno

1.6.3. Zdravstvena zaštita:

- osigurati hitnu medicinsku pomoć žrtvama trgovanja ljudima
- omogućiti žrtvama trgovanja koje su u tranzitu ili su zatečene u zemlji, zdravstvene usluge hitnog bolničkog liječenja te mjere sprječavanja širenja zaraznih bolesti

Nositelj: Ministarstvo zdravstva

Suizvršitelji: HZZO, nevladine udruge, međunarodne organizacije

Rok izvršenja: trajno

Cilj:

- 2 *Planiranje, organiziranje, pomoć i zaštita u procesu povratka žrtava trgovanja ljudima*

Aktivnosti:

2.1. Obrada slučaja

(priključivanje podataka, procjena situacije u dogovoru sa žrtvom, donošenje odluke, priključivanje osobne dokumentacije)

Nositelj: Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo rada i socijalne skrbi

Suizvršitelji: Ministarstvo pravosuđa, međunarodne organizacije

Rok izvršenja: trajno

2.2. Omogućiti siguran povratak

Nositelj: Ministarstvo unutarnjih poslova

Suizvršitelji: nevladine udruge, međunarodne organizacije

Rok izvršenja: trajno

Cilj:

3 Omogućiti oporavak i reintegraciju žrtvama trgovanja

Aktivnosti:

3.1. Uspostaviti suradnju s vladinim tijelima i nevladinim udrugama u zemlji povratka radi osiguravanja pomoći i zaštite žrtve, te priprema obitelji za prihvat osobe

Nositelj: Ministarstvo rada i socijalne skrbi

Suizvršitelji: Ured za ljudska prava Vlade RH, nevladine udruge, međunarodne organizacije

Rok izvršenja: trajno

3.2. Omogućiti psihološku i socijalnu pomoć povratnicima

Nositelj: Ministarstvo rada i socijalne skrbi

Suizvršitelji: nevladine udruge, međunarodne organizacije

Rok izvršenja: trajno

3.3. Omogućiti alternativni smještaj za žrtve, državljane RH, koje se ne žele vratiti u svoju obitelj na teritoriju RH

Nositelj: Ministarstvo rada i socijalne skrbi

Suizvršitelji: nevladine udruge, međunarodne organizacije

Rok izvršenja: trajno

3.4. Osigurati posebne programe stručnog i radnog osposobljavanja za žrtve trgovanja, pomoć u zapošljavanju i ekonomskom osamostaljivanju

Nositelj: Ministarstvo rada i socijalne skrbi

Suizvršitelji: nevladine udruge, međunarodne organizacije

Rok izvršenja: trajno

4. PREVENCIJA

Ciljevi:

- 1. identifikacija uzroka trgovanja ljudima
(proučavanje i sprječavanje socijalnih i ekonomskih uzroka trgovanja ljudima)*
- 2. informiranje javnosti*
- 3. senzibiliziranje i osvješćivanje javnosti o pojavi trgovanja ljudima*

Aktivnosti:

- 1. Utvrditi sve čimbenike rizika koji uvjetuju trgovanje ljudima, posebice žena, djece i mladih (istraživanje s ciljem snimke stanja u RH i u regiji, istraživanje uzroka "potražnje" i utjecati na njihovo smanjivanje).**

Nositelj: Nacionalni odbor za suzbijanje trgovanja ljudima

Suizvršitelji: Tijela državne uprave, sveučilišne i znanstvene ustanove, nevladine udruge, međunarodne organizacije

Rok izvršenja: prosinac 2003. godine

- 2. Uspostaviti sustav prikupljanja odgovarajućih podataka na lokalnoj, područnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini, ustrojiti jedinstvenu bazu podataka, redovito ih analizirati te izvješća o stanju trgovine ljudima dostavljati svim sudionicima koji se bave tom problematikom.**

Nositelj: Ured za ljudska prava Vlade RH

Suizvršitelji: Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo pravosuđa (Odjel za kaznene evidencije), Ministarstvo rada i socijalne skrbi, Ministarstvo zdravstva, ostala resorna ministarstva i tijela državne uprave, IOM, SECI, nevladine udruge,

Rok izvršenja: prosinac 2003. godine

- 3. Sustavno utjecati na svijest građanstva i informirati javnost o trgovaju ljudima, koristeći javna glasila i medije, kao i poseban promidžbeni materijal.**

Nositelj: Nacionalni odbor za suzbijanje trgovanja ljudima

Suizvršitelji: Nadležna ministarstva i druga tijela državne uprave, mediji, nevladine udruge, međunarodne organizacije

Rok izvršenja: trajno

4. **Pružati informacije o tome gdje se i na koji način može zatražiti i dobiti pomoć i zaštita (letci, brošure, plakati, spotovi, oglasi, SOS telefon, web stranice i sl.).**

Nositelj: Nacionalni odbor za suzbijanje trgovanja ljudima

Suizvršitelji: Nadležna ministarstva i druga tijela državne uprave, mediji, nevladine udruge i međunarodne organizacije

Rok izvršenja: trajno

5. **Kontinuirano poduzimanje preventivnih radnji i mjera u cilju otkrivanja i sprječavanja pojave trgovanja ljudima.**

Nositelji: Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo vanjskih poslova

Suizvršitelji: Nadležna ministarstva i druga tijela državne uprave, mediji i nevladine udruge, međunarodne organizacije

Rok izvršenja: trajno

5. EDUKACIJA

Ciljevi:

- *podizanje razine samozaštite i sprječavanje trgovanja ljudima*
- *stjecanje specifičnih znanja ciljanih skupina o trgovini ljudima*

Aktivnosti:

1. Edukacija edukatora za ciljane skupine, na nacionalnoj i međunarodnoj razini

- policijski djelatnici
- carinski djelatnici
- djelatnici sustava socijalne skrbi
- zdravstveni djelatnici
- prosvjetni djelatnici
- djelatnici u pravosuđu (sudstvo, državno odvjetništvo, zatvorski sustav)
- djelatnici u diplomatskim i konzularnim predstavništvima
- vojne osobe koje se upućuju u međunarodne misije
- nevladine udruge
- medijski djelatnici
- stručno osoblje koje skrbi o žrtvama trgovana ljudima i pruža im pomoć

Nositelj: Nadležna ministarstva za ciljane skupine, Ured za ljudska prava Vlade RH za medije i nevladine udruge

Suizvršitelji: međunarodne organizacije, sveučilišne i znanstvene ustanove, nevladine udruge

Rok izvršenja: prosinac 2002. godine (prva sustavna edukacija, s uspostavom sustavnog provođenja)

2. Edukacija djece, mlađeži i žena

Nositelji: Ministarstvo prosvjete i športa, Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mlađeži

Suizvršitelji: Nadležna ministarstva i druga tijela državne uprave, mediji i nevladine organizacije

Rok izvršenja: osmišljavanje i provedba prvog programa: šk.god. 2002/2003.

3. Razvijati školske i druge edukativne programe koji promoviraju ravnopravnost i nenasilje među spolovima i razvijati programe o humanim odnosima među spolovima te specifične spoznaje o trgovanju ljudima.

Nositelj: Ministarstvo prosvjete i športa, Ministarstvo znanosti i tehnologije

Suizvršitelji: Nadležna ministarstva i druga tijela državne uprave, mediji, nevladine udruge

Rok izvršenja: Šk.god. 2002/2003. odnosno akademска godina 2002/2003.

4. Provodenje državne politike koja se zalaže za ljudska prava i jednakost spolova (formiranje mreže potpore na lokalnim razinama, usvajanje socijalnih vještina, osnaživanje pojedinca i dr.

Nositelj: Ured za ljudska prava

Suizvršitelji: Povjerenstvo za ravnopravnost spolova, Povjerenstvo za ljudska prava, županijske koordinacije za ljudska prava, nevladine udruge

Rok izvršenja: trajno

5. Obuka osoblja za rad u stručnim timovima i skloništima, centrima za prihvatanje žrtava

Nositelj: Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo rada i socijalne skrbi

Suizvršitelji: Nadležna ministarstva i druga tijela državne uprave, mediji, nevladine udruge, međunarodne organizacije

Rok izvršenja: prosinac 2002.

6. MEĐUNARODNA SURADNJA

Cilj:

Potrebno je uspostaviti sustavnu i intenzivnu suradnju Republike Hrvatske s državama uključenim u suzbijanje trgovanja ljudima, posebno državama određenih regija, te međunarodnim organizacijama i međuvladinim organizacijama uključenim u suzbijanje ovog problema, jer trgovanje ljudima predstavlja međunarodni problem.

Aktivnosti:

- Regionalna suradnja u okviru Pakta o stabilnosti
- Bilateralna suradnja s državama regije
- Suradnja s međunarodnim organizacijama
- Suradnja s državama donatorima
- Suradnja s drugim zainteresiranim državama
- Suradnja s državama članicama i pridruženim članicama EU kao i s državama kandidatima za članstvo u EU
- Suradnja s Interpolom i Europolom

Nositelji: Nacionalni odbor za suzbijanje trgovanja ljudima

Suizvršitelji: Nadležna ministarstva i druga tijela državne uprave, nevladine udruge

Rok: trajno

7. KOORDINACIJA AKTIVNOSTI

Odlukom Vlade Republike Hrvatske osnovan je Nacionalni odbor za suzbijanje trgovanja ljudima («Narodne novine», broj 54/02) čiji je zadatak izraditi te, po njegovom prihvaćanju od strane Vlade RH, pratiti primjenu Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima.

Nacionalni odbor ima predsjednicu (potpredsjednica Vlade Republike Hrvatske) koja usmjerava rad Nacionalnog odbora, nacionalnog koordinatora (predstojnik Ureda za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske) koji ima glavnu koordinativnu i operativnu ulogu u radu Nacionalnog odbora, te tajništvo koje vodi brigu o provedbi zadataka i zaključaka Nacionalnog odbora.

Nacionalni odbor utvrđuje prioritete među aktivnostima predviđenim Nacionalnim planom djelovanja, utvrđuje nositelje provedbe aktivnosti i koordinira njihovo izvršenje.

Nositelji aktivnosti predviđeni Nacionalnim planom djelovanja obvezni su u roku od mjesec dana od dana donošenja Nacionalnog plana, izraditi i podnijeti na odobrenje Nacionalnom odboru detaljan prikaz i plan provedbe pojedine aktivnosti uključujući i plan potrebnih finansijskih sredstava. Finansijska sredstva osigurat će se iz sredstava državnog proračuna na poziciji Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima – Ureda za ljudska prava Vlade RH, iz programa međunarodnih organizacija te iz donacija tuzemnih i inozemnih partnera.

Ured za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske, u kojem je smješteno tajništvo Nacionalnog odbora, pruža logistiku radu Nacionalnog odbora.